Міністерство Освіти і Науки України

Національний Університет "Львівська Політехніка"

Кафедра ЕОМ

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ТЕХНОЛОГІЄЮ ПАРАЛЕЛЬНОГО ПРОГРАМУВАННЯ ЗАСОБАМИ МРІ

Методичні вказівки

до лабораторної роботи з курсу "Паралельні та розподілені обчислення" для студентів спеціальності 123. "Комп'ютерна інженерія"

Затверджено на засіданні кафедри "Електронні обчислювальні машини" Протокол № від 2024 року Ознайомлення з технологією паралельного програмування засобами MPI: Методичні вказівки до лабораторної роботи з курсу "Паралельні та розподілені обчислення" для студентів спеціальності 123 - "Комп'ютерна інженерія"/ Укладачі: Є. Ваврук, О. Лашко — Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2024, 16 с.

Укладачі: Є. Ваврук, к.т.н., доцент.

О. Лашко, ст..викл.

Відповідальний за випуск: Дунець Р. Б., професор, завідувач кафедри

Рецензенти: Попович Р.Б., к. т. н, доцент

Юрчак І.Ю., к. т. н, доцент

МЕТА РОБОТИ

Вивчити основні поняття та визначення MPI. Набути навиків розробки паралельних програм з використанням MPI.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ:

У обчислювальних системах з розподіленою пам'яттю процесори працюють незалежно один від одного. Для організації паралельних обчислень в таких умовах необхідно мати можливість розподіляти обчислювальне навантаження і організувати інформаційну взаємодію (передачу даних) між процесорами. Одним з способів взаємодії між паралельними процесами є передача повідомлень між ними, що відображено в самій назві технології MPI (message passing interface) — інтерфейс передачі повідомлень.

Для розподілу обчислень між процесорами необхідно проаналізувати алгоритм розв'язку задачі, виділити інформаційно незалежні фрагменти обчислень, виконати їх програмну реалізацію і розмістити отримані частини програми на різних процесорах. В МРІ використовуються простіший підхід - для виконання завдання розробляється одна програма, яка запускається одночасно на виконання на всіх наявних процесорах. При цьому для того, щоб уникнути ідентичності обчислень на різних процесорах, можна, по-перше, підставляти різні дані для програми на різних процесорах, а по-друге, використовувати наявні в МРІ засоби для ідентифікації процесора, на якому виконується програма (тим самим надається можливість організувати відмінності в обчисленнях залежно від використовуваного програмою процесора).

Інтерфейс MPI підтримує реалізацію програм для MIMD систем (Multiple Instructions Multiple Data), проте відлагодження таких програм ϵ не тривіальною задачею. Тому на практиці для написання програм в більшості випадків застосовується SPMD (single program multiple processes) модель паралельного програмування - "одна програма безліч процесів".

1. МРІ: основні поняття і визначення

МРІ - це стандарт, якому повинні задовольняти засоби організації передачі повідомлень. Крім того МРІ - це програмні засоби, які забезпечують можливість передачі повідомлень і при цьому відповідають всім вимогам стандарту МРІ. Згідно стандарту, ці програмні засоби повинні бути організовані у вигляді бібліотек програмних функцій (бібліотеки МРІ) і повинні бути доступні для найширше використовуваних алгоритмічних мов С і Fortran. Подібну "подвійність" МРІ слід враховувати при використанні термінології. Як правило, абревіатура МРІ застосовується при згадці стандарту, а поєднання "бібліотека МРІ" указує на ту або іншу програмну реалізацію стандарту. Оскільки достатньо часто скорочено позначення МРІ використовується і для бібліотек МРІ, тому для правильної інтерпретації терміну, слід враховувати контекст.

1.1. Поняття паралельної програми. Під паралельною програмою в МРІ розуміється множина одночасно виконуваних процесів. Процеси можуть виконуватися як на різних процесорах, так і на одному процесорі можуть виконуватися і декілька процесів (в цьому випадку їх виконання здійснюється в режимі розділення часу). У граничному випадку для виконання паралельної програми може використовуватися один процесор - як правило, такий спосіб застосовується для початкової перевірки правильності паралельної програми.

Кожен процес паралельної програми породжується на основі копії одного і того ж програмного коду (модель SPMP). Даний програмний код, представлений у вигляді виконуваної програми, повинен бути доступний у момент запуску паралельної програми на всіх використовуваних процесорах. Початковий програмний код для виконуваної програми розробляється на алгоритмічних мовах С або Fortran із застосуванням тієї або іншої реалізації бібліотеки MPI.

Кількість процесів і використовуваних процесорів визначається у момент запуску паралельної програми засобами середовища виконання MPI-програм і в ході обчислень не може змінюватися без застосування спеціальних засобів динамічного породження процесів і управління ними, згідно з стандартом MPI версії 2.0. Всі процеси програми послідовно перенумеровані від 0 до р-1, де р є загальна кількість процесів. Номер процесу іменується рангом процесу.

1.2. Операції передачі даних. Основу МРІ складають операції передачі повідомлень. Серед передбачених у складі МРІ функцій розрізняються парні (point-to-point) операції між двома процесами і колективні (collective) комунікаційні дії для одночасної взаємодії декількох процесів.

Для виконання парних операцій можуть використовуватися різні режими передачі (синхронний, блокуючий і ін.). Повний розгляд можливих режимів передачі розглядається нище.

1.3. Поняття комунікаторів. Процеси паралельної програми об'єднуються в групи. Іншим важливим поняттям МРІ, що описує набір процесів, є поняття комунікатора. Під комунікатором в МРІ розуміється спеціально створений службовий об'єкт, який об'єднує групу процесів і ряд додаткових параметрів (контекст), використовуваних при виконанні операцій передачі даних.

Парні операції передачі даних можуть бути виконані між будь-якими процесами одного і того ж комунікатора, а в колективних операціях беруть участь всі процеси комунікатора. Як результат, вказання використовуваного комунікатора ϵ обов'язковим для операцій передачі даних в MPI.

Логічна топологія ліній зв'язку між процесами має структуру повного графа (незалежно від наявності реальних фізичних каналів зв'язку між процесорами).

У MPI ϵ можливість представлення множини процесів у вигляді граток довільної розмірності. Крім того, в MPI ϵ засоби і для формування логічних (віртуальних) топологій будь-якого необхідного типу.

Під час обчислень можуть створюватися нові і видалятися існуючі групи процесів і комунікаторів. Один і той же процес може належати різним групам і комунікаторам. Всі наявні в паралельній програмі процеси входять до складу конструйованого за замовчуванням комунікатора з ідентифікатором MPI_COMM_WORLD.

У версії 2.0 стандарту з'явилася можливість створювати глобальні комунікатори (intercommunicator), об'єднуючи в одну структуру пару груп при необхідності виконання колективних операцій між процесами з різних груп.

1.4. Типи даних. При виконанні операцій передачі повідомлень для вказівки передаваних або отримуваних даних у функціях МРІ необхідно вказувати тип даних, що пересилаються. МРІ містить великий набір базових типів даних, багато в чому співпадаючих з типами даних в алгоритмічних мовах С і Fortran. Крім того, в МРІ є можливості створення нових похідних типів даних для точнішого і коротшого опису вмісту повідомлень, що пересилаються.

2. Введення в розробку паралельних програм з використанням МРІ

Мінімально необхідний набір функцій МРІ, достатній для розробки порівняно простих паралельних програм.

2.1. Ініціалізація і завершення МРІ-програм. Першою функцією МРІ, що викликається, повинна бути функція

int MPI_Init(int *argc, char ***argv), де

яка використовується для ініціалізації середовища виконання MPI-програми. Параметрами функції ϵ кількість аргументів в командному рядку і адреса вказівника на масив параметрів командного рядка.

Останньою функцією МРІ, що викликається, обов'язково повинна бути функція:

```
int MPI_Finalize(void).
```

Структура паралельної програми з використанням МРІ повинна мати такий вигляд:

Варто зазначити:

- 1. Файл *mpi.h* містить визначення іменованих констант, прототипів функцій і типів даних бібліотеки MPI.
- 2. Функції MPI_Init і $MPI\_Finalize$ є обов'язковими і повинні бути виконані (і лише один раз) кожним процесом паралельної програми.
- 3. Перед викликом MPI_Init може бути використана функція MPI_Initialized для визначення того, чи був раніше виконаний виклик MPI_Init, а після виклику MPI_Finalize MPI_Finalized аналогічного призначення.

Розглянуті приклади функцій дають представлення синтаксису іменування функцій в МРІ. Імені функції передує префікс МРІ; далі одне або декілька слів назви; перше слово в імені функції починається із заголовного символу; слова розділяються знаком підкреслення. Назви функцій МРІ, як правило, пояснюють призначення виконуваних функцією дій.

2.2. Визначення кількості і рангу процесів. Визначення кількості процесів у виконуваній паралельній програмі здійснюється за допомогою функції:

```
int\ MPI\_Comm\_size(MPI\_Comm\ comm,\ int\ *size), де comm - комунікатор, розмір якого визначається; size - визначена кількість процесів в комунікаторі.
```

Для визначення рангу процесу використовується функція:

```
int MPI_Comm_Rank(MPI_Comm comm, int *rank), де
comm - комунікатор, в якому визначається ранг процесу;
rank - ранг процесу в комунікаторі.
```

Як правило, виклик функцій *Mpi_comm_size* і *Mpi_comm_rank* виконується відразу після *Mpi_init* для отримання загальної кількості процесів і рангу поточного процесу:

```
#include "mpi.h"
int main(int argc, char *argv[])
{
  int ProcNum, ProcRank;
  <програмний код без використання функцій MPI>
  MPI_Init(&argc, &argv);
  MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &ProcNum);
  MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &ProcRank);
  <програмний код з використанням функцій MPI>
  MPI_Finalize();
  <програмний код без використання функцій MPI>
  return 0;
}
```

Варто зазначити:

- 1. Комунікатор MPI_COMM_WORLD, як наголошувалося раніше, створюється за замовчуванням і представляє всі процеси виконуваної паралельної програми.
- 2. Ранг, що отримується за допомогою функції MPI_Comm_rank, є рангом процесу, що виконав виклик цієї функції, тобто змінна ProcRank прийме різні значення у різних процесів.
- **2.3.** *Передача повідомлень*. Для передачі повідомлення процес-відправник повинен виконати функцію:

int MPI_Send(void *buf, int count, MPI_Datatype type, int dest, int tag, MPI_Comm comm), де

buf - адреса буфера пам'яті, в якому розташовуються дані повідомлення, що відправляється; *count* - кількість елементів даних в повідомленні;

type - тип елементів даних повідомлення, що пересилається;

dest - ранг процесу, якому відправляється повідомлення;

tag - значення-тег, що використовується для ідентифікації повідомлення;

сотт - комунікатор, в рамках якого виконується передача даних.

Для вказання типу даних, що пересилаються, в MPI ϵ ряд базових типів, повний список яких наведений в таблиці

Базові типи даних МРІ для алгоритмічної мови С

Тип даних МРІ	Тип даних С
MPI_BYTE	
MPI_CHAR	signed char
MPI_DOUBLE	Double
MPI_FLOAT	Float
MPI_INT	Int
MPI_LONG	Long
MPI_LONG_DOUBLE	long double
MPI_PACKED	
MPI_SHORT	Short
MPI_UNSIGNED_CHAR	unsigned char
MPI_UNSIGNED	unsigned int

MPI_UNSIGNED_LONG	unsigned long
MPI_UNSIGNED_SHORT	unsigned short

Варто зазначити:

- 1. Повідомлення, що відправляється, визначається шляхом задання блоку пам'яті (буфера), в якому це повідомлення розташовується. Використовувана для цього тріада (*buf, count, type*) входить до складу параметрів практично всіх функцій передачі даних.
- 2. Процеси, між якими виконується передача даних обов'язково повинні належати комунікатору, що вказується у функції *MPI_Send*.
- 3. Параметр *tag* використовується тільки при необхідності розрізнення передаваних повідомлень, інакше, як значення параметра, може бути використане довільне додатнє ціле число.

Відразу після завершення виконання функції *MPI_Send* процес-відправник може почати повторно використовувати буфер пам'яті, в якому розташовувалося повідомлення, що відправлялося. Також необхідно пам'ятати, що у момент завершення функції *MPI_Send* стан самого повідомлення, що пересилається, може бути абсолютно різним: повідомлення може розташовуватися в процесі-відправнику, може знаходитися в стані передачі, може зберігатися в процесі-одержувачі або ж може бути прийнято процесом-одержувачем за допомогою функції *MPI_Recv*. Тим самим, завершення функції *MPI_Send* лише означає, що операція передачі почала виконуватися і пересилка повідомлення рано чи пізно буде виконана.

2.4. *Прийом повідомлень*. Для прийому повідомлення процес-одержувач повинен виконати функцію:

int MPI_Recv(void *buf, int count, MPI_Datatype type, int source, int tag, MPI Comm comm, MPI Status *status), де

buf, count, type - буфер пам'яті для прийому повідомлення, призначення кожного окремого параметра відповідає опису в *MPI_Send*.

source - ранг процесу, від якого повинен бути виконаний прийом повідомлення.

tag - тег повідомлення, яке повинне бути прийняте для процесу.

сотт - комунікатор, в рамках якого виконується передача даних.

status - вказівник на структуру даних з інформацією про результат виконання операції прийому даних.

Варто зазначити:

- 1. Буфер пам'яті повинен бути достатнім для прийому повідомлення. При браку обсягу пам'яті частина повідомлення буде втрачена і в коді завершення функції буде зафіксована помилка переповнення. З іншого боку, повідомлення, що приймається, може бути коротшим від розміру приймального буфера. У такому разі зміняться тільки області буфера, використані прийнятим повідомленням.
  - 2. Типи елементів повідомлення, що передаються і приймаються, повинні співпадати.
- 3. При необхідності прийому повідомлення від будь-якого процесу-відправника для параметра source може бути вказане значення MPI_ANY_SOURCE (на відміну від функції передачі MPI_Send, яка посилає повідомлення строго певного адресата).
- 4. При необхідності прийому повідомлення з будь-яким тегом для параметра tag може бути вказане значення MPI_ANY_TAG (знову-таки, при використанні функції MPI_Send повинне бути вказане конкретне значення тега).
- 5. На відміну від параметрів "процес-одержувач" і "тег", параметр "комунікатор" не має значення, що означає "будь-який комунікатор".

- 6. Параметр status дозволяє визначити ряд характеристик прийнятого повідомлення.
- 7. Status.MPI_SOURCE ранг процесу відправника прийнятого повідомлення.
- 8. Status.MPI_TAG тег прийнятого повідомлення.

Значення змінної status дозволяє визначити кількість елементів даних в прийнятому повідомленні за допомогою функції:

int MPI_Get_count(MPI_Status *status, MPI_Datatype type, int *count), де

status - статус операції MPI_Recv;

type - тип прийнятих даних;

count - кількість елементів даних в повідомленні.

Виклик функції Mpi_Recv не зобов'язаний бути узгодженим з часом виклику відповідної функції передачі повідомлення MPI_Send - прийом повідомлення може бути ініційований до моменту, в момент чи після моменту початку відправки повідомлення.

Після закінчення виконання функції MPI_Recv в заданому буфері пам'яті буде розташоване прийняте повідомлення. Принциповий момент полягає в тому, що функція MPI_Recv ε блокуючою для процесу-одержувача, тобто його виконання припиняється до завершення роботи функції. Таким чином, якщо, по якихось причинах очікуване для прийому повідомлення буде відсутн ε , виконання паралельної програми буде блоковано.

3. Інсталяція та зв'язування бібліотеки МРІ

Для виконання лабораторних робіт можна використовувати **Microsoft MPI:** https://learn.microsoft.com/uk-ua/message-passing-interface/microsoft-mpi.

Останню версію **Microsoft MPI v10.1.3** (станом на 12.02.2024) можна взяти тут - https://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=105289.

Необхідно встановити програму для запуску МРІ програм і бібліотеку:

- msmpisdk.msi software development kit (SDK) бібліотека;
- msmpisetup.exe програма для запуску MPI програм.

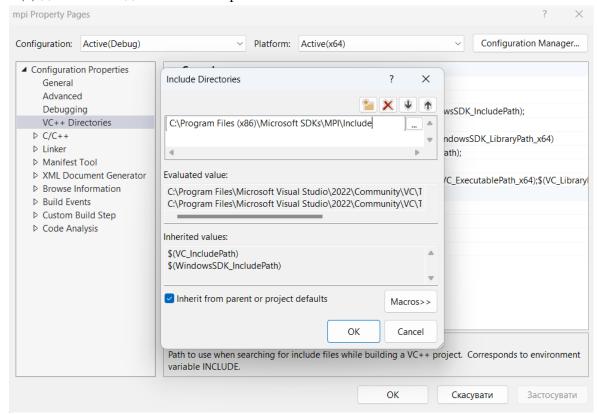
Довідкову інформацію (**MPI Reference**) можна глянути тут - https://learn.microsoft.com/uk-ua/message-passing-interface/mpi-reference

Як налаштувати середовище Microsoft Visual Studio і запустити MPI програму (How to compile and run a simple MS-MPI program) можна глянути тут - https://learn.microsoft.com/en-us/archive/blogs/windowshpc/how-to-compile-and-run-a-simple-ms-mpi-program

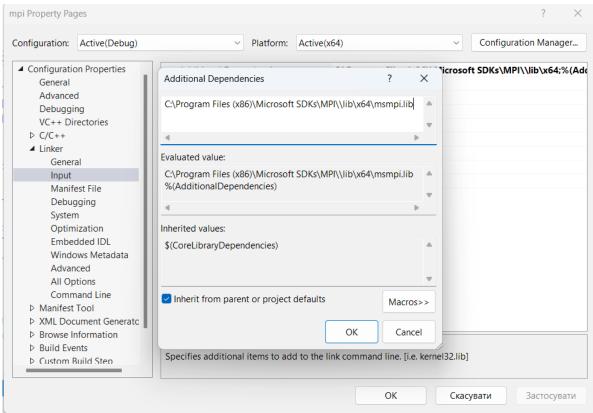
Послідовність дій наступна:

1. Створюємо порожній проект у середовищі Microsoft Visual Studio.

2. Додаємо шлях до заголовних файлів.

3.Додаємо шлях до .dll бібіліотеки

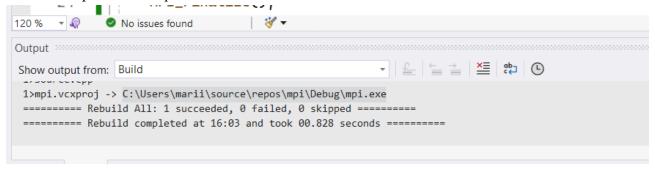
4. Створюємо .cpp файл і копіюємо туди тестову програму.

```
File Edit View Git Project Build Debug Test Analyze
                                                   Tools Extensions Window Help  

✓ Search 

✓
 ⊕ + ⊝ 👸 + 😝 📙 📳 💆 + 🖂 + Debug + x86
                                                    ▶ Local Windows Debugger → ▷ 🍏 → 📭 👼 🚽 🖦 🛅 📜 🧏
Server Explorer Toolbox
  ## mpi
                                                                                               → main(
                                                    (Global Scope)
              =#include <stdio.h>
         1
               #include "mpi.h"
         2
              int main(int argc, char* argv[])
         3
         4
                    int ProcNum, ProcRank, RecvRank;
         5
         6
                    MPI_Status Status;
         7
                   MPI_Init(&argc, &argv);
                    MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &ProcNum);
         8
         9
                    MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &ProcRank);
                    if (ProcRank == 0)
        10
                    {
        11
        12
                        // Дії виконуються тільки процесом з рангом 0
        13
                        printf("\n Hello from process %3d", ProcRank);
                        for (int i = 1; i < ProcNum; i++)</pre>
        14
        15
                            MPI_Recv(&RecvRank, 1, MPI_INT, MPI_ANY_SOURCE,
        16
                                MPI_ANY_TAG, MPI_COMM_WORLD, &Status);
        17
                            printf("\n Hello from process %3d", RecvRank);
        18
        19
        20
                    else // Повідомлення відправляється всіма процесами,
        21
        22
                    // крім процесу з рангом 0
                        MPI_Send(&ProcRank, 1, MPI_INT, 0, 0, MPI_COMM_WORLD);
        23
        24
                    MPI_Finalize();
  120 %
              No issues found
```

5. Створюємо .exe файл.

6. Далі запускаємо МРІ програму на виконання з командного рядка.

```
Windows PowerShell
Copyright (C) Microsoft Corporation. All rights reserved.

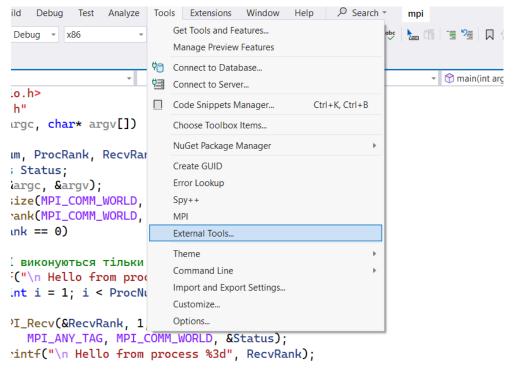
Install the latest PowerShell for new features and improvements! https://aka.ms/PSWindows

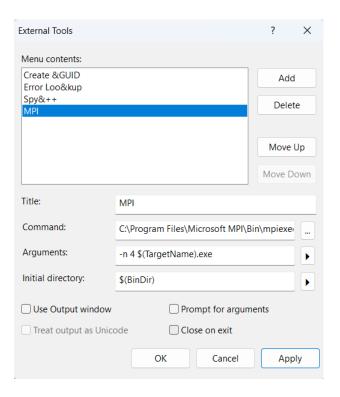
PS C:\Users\marii> cd "C:\Program Files\Microsoft MPI\Bin"

PS C:\Program Files\Microsoft MPI\Bin> mpiexec -n 4 C:\Users\marii\source\repos\mpi\x64\Debug\mpi.exe

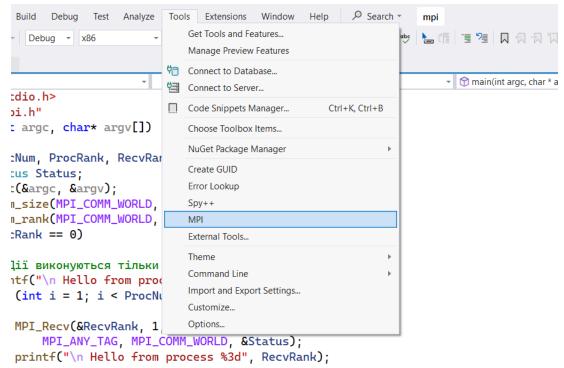
Hello from process 0
Hello from process 3
Hello from process 1
Hello from process 2
PS C:\Program Files\Microsoft MPI\Bin>
```

7. Для полегшення запуску MPI програм можна налаштувати зовнішні інструменти у Visual Studio.

Тепер для запуску програми достатньо вибрати Tools\MPI.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

- 1. Яка модель організації обчислень застосовується для написання програм з використанням МРІ?
  - 2. Пояснити поняття паралельної програми в МРІ.
  - 3. Навести структуру паралельної програми з використанням МРІ?
  - 4. Як визначити кількість процесів у виконуванній паралельній програмі?
  - 5. Які типи обміну повідомлень між процесами ви знаєте?

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 1. Встановити та налаштувати бібліотеку МРІ для розробки МРІ програм у середовищі програмування Microsoft Visual Studio 2022.
- 2. Написати програму обміну повідомлень між процесами з використанням МРІ. Кожен процес має визначати свій ранг та пересилати його значення головному процесу. Головний процес повинен виводити отримане значення на екран.
  - 3. Виконати розроблену програму для різної кількості процесів.
- 4. Зробити висновок про порядок прийому повідомлень головним процесом та звернути увагу на його зміну від виклику до виклику розробленої програми.

ЗМІСТ ЗВІТУ ДО ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ

- 1. Структура паралельної програми з використанням МРІ.
- 2. Завдання (кількість процесів) згідно варіанту.
- 3. Текст програми на С з використанням бібліотеки МРІ.
- 4. Вікно консолі з результатами виконання програми (результат друку рангів процесів).
- 5. Висновок.

ЗАВДАННЯ

Варіант №	Кількість процесів 1	Кількість процесів 2
1	4	26
2	8	22
3	3	27
4	7	23
5	5	25
6	2	28
7	6	24
8	12	18
9	10	22
10	30	10
11	15	5
12	22	8
13	11	19
14	13	17

15	16	14
16	9	21
17	18	12
18	23	7
19	25	5
20	27	3
21	14	16
22	19	11
23	6	24
24	8	22
25	11	19
26	14	18
27	16	22
28	18	8
29	8	12
30	6	22

ЛІТЕРАТУРА

- 1. А. А. Букатов, В. Н. Дацюк, А. И. Жегуло. Программирование многопроцессорных вычислительных систем. Ростов-на-Дону. Издательство ООО «ЦВВР», 2003, 208 с.
- 2. Антонов А.С. Параллельное программирование с использованием технологии MPI: Учебное пособие. М.: Издательство МГУ, 2004. 71 с.
- 3. Є. Ваврук, О. Лашко. Організація паралельних обчислень: Навчальний посібник. Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2007. 70 с.
- 4. www.parallel.ru
- 5. www.mcs.anl.gov/mpi/mpich

ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ

Завдання:

Написати програму обміну повідомленнями між процесами з використанням MPI та запустити її для 4 процесів.

Текст програми:

```
#include <stdio.h>
#include "mpi.h"
int main(int argc, char* argv[])
{
    int ProcNum, ProcRank, RecvRank;
    MPI_Status Status;
    MPI_Init(&argc, &argv);
    MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &ProcNum);
    MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &ProcRank);
    if (ProcRank == 0)
    {
        // Дії виконуються тільки процесом з рангом 0
        printf("\n Hello from process %3d ", ProcRank);
        for (int i = 1; i < ProcNum; i++)</pre>
```

```
{
           MPI_Recv(&RecvRank, 1, MPI_INT, MPI_ANY_SOURCE,
               MPI_ANY_TAG, MPI_COMM_WORLD, &Status);
            printf("\n Hello from process %3d ", RecvRank);
       }
   else // Повідомлення відправляється всіма процесами,
      // крім процесу з рангом 0
       MPI_Send(&ProcRank, 1, MPI_INT, 0, 0, MPI_COMM_WORLD);
   MPI_Finalize();
   return 0;
}
          C:\Windows\system32\cmd.exe
          Hello from process
                                0
          Hello from process
                                2
          Hello from process 3
          Hello from process 1 Press any key to continue . . . _
```

Висновок

Порядок прийому повідомлень заздалегідь не визначений і залежить від умов виконання паралельної програми (більш того, цей порядок може змінюватися від запуску до запуску). Так, можливий варіант результатів друку процесу 0 для паралельної програми з чотирьох процесів наведено на рисунку вище.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ТЕХНОЛОГІЄЮ ПАРАЛЕЛЬНОГО ПРОГРАМУВАННЯ ЗАСОБАМИ МРІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до лабораторної роботи з дисципліни "Паралельні та розподілені обчислення" для студентів для студентів базового напряму 123- "Комп'ютерна інженерія"

Укладачі: Ваврук Євгеній Ярославович Лашко Оксана Любомирівна

Редактор

Комп'ютерне верстання

Здано у видавництво . Підписано до друку Формат 70х100/16. Папір офсетний. Друк на різографі Умовн. друк. арк. Обл..-вид. арк.. Тираж прим. Зам..

Видавництво Національного університету "Львівська політехніка" Реєстраційне свідоцтво ДК №751 від 27.12.2001 р.

> Поліграфічний центр Видавництва Національного університету "Львівська політехніка"

> > Вул.. Ф. Колесси, 2. Львів, 79000